Verplichte transparantie: dit betekent het voor retailers

24-10-2022 13:10

Onlangs mocht ik de Sustainable Retailer of the Year Award 2022 uitreiken aan Bever. Een mooie winnaar en net als de finalisten Ekoplaza en Auping een koploper in duurzaam ondernemen. Een jonge betrokken ondernemer bevestigde mij eerder dat duurzaamheid geen trend is, maar een verantwoordelijkheid waar bedrijven onvoorwaardelijk mee aan de slag moeten. Duurzaam ondernemen moet de norm worden, dus een ‘beetje minder slecht doen’ volstaat niet.

Het goede nieuws is dat bedrijven in de toekomst niet langer met half werk wegkomen. Met de aankomende Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) eist de Europese Unie dat grote en middelgrote bedrijven jaarlijks uitgebreid rapporteren over hun prestaties op het gebied van duurzaamheid. De CSRD is een aanzienlijke uitbreiding op de bestaande Non-Financial Reporting Directive (NFRD), het Europese voorschrift dat in Nederland bekend staat als de richtlijn voor niet-financiële informatie. Ook retailbedrijven vallen onder deze wet die in het kader van de Green Deal is opgetuigd.

Wat is de CSRD?

De CSRD verplicht bedrijven om te rapporteren over onder meer de eigen CO -uitstoot, hun belasting van het milieu door vervuiling en hun impact op het welzijn van alle betrokkenen bij toeleveranciers in de keten. De richtlijn geldt voor alle ondernemingen die voldoen aan twee van de drie volgende criteria: minimaal 40 miljoen euro omzet, een balanstotaal van meer dan 20 miljoen euro en/of meer dan 250 fulltime werknemers in

dienst.

De eisen worden stapsgewijs van ‘groot naar klein’ van kracht. Zo moeten grote entiteiten die zich reeds aan de NFRD moeten houden in hun jaarverslag over 2024 op basis van de CSRD rapporteren. Voor beursgenoteerde mkb-bedrijven en niet-complexe kredietinstellingen geldt dit ‘pas’ bij het verslag over 2026. Voor de hele EU gaat het uiteindelijk om 49.000 bedrijven die meer dan 75 procent van alle omzet realiseren.

Bedrijven die onder de nieuwe wet vallen, moeten rapporteren volgens de zogenaamde dubbele-materialiteitsbenadering. Dat wil zeggen dat het bedrijf enerzijds moet rapporteren over de impact van de eigen bedrijfsvoering op de maatschappij en het milieu. Aan de andere kant moeten de risico’s in kaart worden gebracht die de onderneming zelf loopt als gevolg van klimaatverandering of verlies aan biodiversiteit.

ESG-doelen

Bedrijven zijn tevens verplicht om heldere ESG-doelstellingen (environmental, social, governance) te hebben en de voortgang daarvan jaarlijks te openbaren. Daarmee wordt het verplicht om duurzaamheid op te nemen in de strategie op de lange termijn. Naast dat bedrijven over de milieu-impact van hun eigen productieproces moeten communiceren, moeten tevens de duurzaamheidsprestaties van alle ketenpartners binnen en buiten de EU in beeld worden gebracht. Grote bedrijven kunnen zich niet meer verschuilen achter de complexiteit van hun keten. Kleinere bedrijven die zelf niet aan de CSRD-criteria hoeven te voldoen worden zo alsnog door hun grotere afnemers gedwongen om maximale transparantie te leveren op het gebied van duurzaamheid.

De CSRD verplicht bedrijven verder om duidelijk aan te geven wie binnen de organisatie verantwoordelijk is voor de voortgang en het behalen van de eerder genoemde ESG-doelen. Dit wordt de governance genoemd. Tenslotte moet de ESG-rapportage voldoen aan de EU-standaarden en moeten de duurzame doelen en realisaties verplicht worden opgenomen in het jaarverslag, waarover de accountant vervolgens zijn oordeel moet geven. Dit alles zal leiden tot transparantie binnen de keten en voor de consument.

Wees voorbereid

De komende wetgeving past in de trend van verdere aanscherping van EU-wetgeving ten aanzien van verduurzaming, klimaatbeheersing en ESG-doelen. Het loont om hier tijdig op in te spelen, aangezien het niet voldoen aan de voorschriften tot vraagtekens zal leiden bij de accountant, de autoriteiten en de klanten. In het beste geval grijpen ondernemingen de aankomende wetgeving juist aan om vroegtijdig naar de milieu-impact en afhankelijkheden van de bedrijfsvoering te kijken, tijdig te anticiperen door knelpunten uit de weg te ruimen en strategische samenwerkingen aan te gaan.

De implementatie van CSRD-wetgeving lijkt op papier nog ver weg, maar het is een tijdrovende zaak om het bedrijfsproces zo in te richten dat op termijn aan de eisen voldaan kan worden. Zo is het onderzoek naar de duurzaamheidsprestaties van de toeleveranciers verderop in de keten complex, evenals het maken van ESG-rapportages. De inhoud van de nieuwe rapportagestandaarden wordt eind dit jaar bekend. Schakel tijdig de hulp in van professionals voor advies.

CSRD raakt alle bedrijven, ongeacht of ze leidend zijn in de keten of slechts een schakeltje vormen. Daarmee is het hebben van inzicht in niet-financiële waarden ook voor retailondernemingen cruciaal en bepaalt het uiteindelijk hun levensvatbaarheid. Want vergeet niet dat het uiteindelijk de steeds meer kritische consument zal zijn die op basis van de toegenomen transparantie het oordeel velt of bepaalde eindproducten nog wel wenselijk zijn.

Meer transparantie over duurzaamheid van de keten draagt bij aan een betere wereld en is straks de norm en hard nodig. Het maakt de vakjury van Sustainable Retailer of the Year Award bovendien makkelijker om in de toekomst de duurzaamheidsprestaties van ondernemingen nog beter te beoordelen. In het geval van winnaar Bever was hier overigens geen twijfel over: zij zijn een koploper met hun eigen recyclingproces, hoge designprincipes en repairservices om de impact van hun businessmodel te verkleinen en doen dit stap voor stap met hun ketenpartners.

Henk Hofstede, sectorbanker retail ABN AMRO